

Mál nr. 40/2019**M og
V v/ slysatryggingar ökumanns og eiganda bifreiðar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna líkamstjóns sem kona varð fyrir við árekstur tveggja
bifreiða.****Gögn.**

Málskot, móttakið 5.2.2019, ásamt fylgigögnum.
Bréf V, dags. 19.2.2019, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Á áttunda tímanum að morgni 4. ágúst 2017 varð harður árekstur á Hringvegi skammt norðan við Hvalfjarðargöng með bifreið (A) sem M ók og annarri bifreið. Í vettvangsskýrslu lögreglu er haft eftir M að hún taldi sig hafa sofnað undir stýri og vaknað þegar A hafi verið komin yfir á rangan vegarhelming og þá rífið í stýrið til að fara aftur yfir á réttan vegarhelming. Í upplýsingaskýrslu lögreglunnar vegna slyssins kemur fram að M hafi lagt af stað frá heimili sínu um kl. 5:30 um morguninn og verið á leið til Reykjavíkur. Síðan hafi hún hreinlega dottað við stýrið og slysið orðið. Í framburðarskýrslu sem tekin var af M 6. mars 2018 kvaðst hún kvöldið fyrir slysið hafa farið að sofa á milli kl. 22:00 og 23:00 og þá tekið lyfin gabapentín og norgesic. Hún hafi vaknað snemma morguninn eftir og tekið lyfin aftur áður en hún lagði af stað til Reykjavíkur um kl. 5:30. Hún kvaðst ekki hafa tekið inn nein lyf sem innihéldu kódein og hún hafi ekki verið í neinu „rússi“ eða öðru slíku. Í þessari skýrslu hjá lögreglu kvaðst hún neita því að hafa talað um það við lögreglu á vettvangi að hún hafi dottað í þann mund sem áreksturinn varð.

Í sérstakri matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði við Háskóla Íslands, dags. 27. október 2017, kom fram að í blóði M hafi mælst 49 µg/ml af lyfinu gabapentín og 60 ng/ml af kódeini. Segir í matsgerðinni að gabapentín hafi slævandi verkun á miðtaugakerfið og geti haft áhrif á aksturshæfni í lækningalegum skömmtum. Styrkur þess í blóði M sé langt umfram það sem mælist eftir töku þess í ráðlögðum lækningalegum skömmtum og bendi til eitrunar. Hafi M verið undir slævandi áhrifum vegna töku gabapentíns og kódeins og fullvíst sé að hún hafi ekki getað stjórnað bifreið með öruggum hætti af þeim sökum.

M hefur krafist bóta úr slysatryggingu ökumanns og eiganda hjá V vegna þess líkamstjóns sem hún hlaut í slysinu. V hefur hafnað bótaskyldu.

Álit.

Hafi vátryggður í vátryggingu eins og hér um ræðir valdið því af stórkostlegu gáleysi að vátryggingaratburður varð má lækka eða fella niður ábyrgð félagsins, sbr. 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga. Við úrlausn á því hvort og að hve miklu leyti megi beita þessari heimild skal samkvæmt lagaákvæðinu litið til sakar vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að, hvort vátryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti.

M kvaðst hafa tekið lyfið gabapentín kvöldið fyrir slysið áður en hún fór að sofa, vaknaði snemma næsta morgun og tók þá lyfið aftur áður en hún lagði af stað til Reykjavíkur kl. 5:30. Slysið varð svo rúmum tveimur klukkustundum síðar. Samkvæmt því sem kom fram í skýrslum lögreglunnar á vettvangi verður að telja nægilega sannað að hún hafi sofnað undir stýri og ekið yfir á rangan vegarhelming. Verður orsök slyssins rakin til þess. Af framangreindri skýrslu Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði er engum vafa undirorpið að M var undir slævandi áhrifum af völdum lyfsins gabapentíns sem ásamt lyfinu kódein, sem ósannað er að hún hafi fengið áður en slysið varð. Taldist hún af þessum sökum hafa verið ófær til að stjórna bifreið með öruggum hætti.

Samkvæmt 2. mgr. 44. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 má enginn stjórna eða reyna að stjórna ökutæki ef hann m.a. vegna svefnleysis neyslu örvandi eða deyfandi eða annarra orsaka er þannig á sig kominn

að hann er ekki fær um að stjórna ökutækinu örugglega. Þegar litið er til þess að M sofnaði við aksturinn og í blóði hennar mældist lyfið gabapentín í magni sem taldist langt umfram það sem mælist eftir töku þess í ráðlögðum lækningalegum skömmtum og benti til eitrunar fer ekki á milli mála að hún mátti ekki stjórna ökutækinu sökum svefnleysis og slævandi lyfjaáhrifa, sbr. fyrrgreint ákvæði 2. mgr. 44. gr. ufl. Þessa háttsemi ber að meta til stórkostlegs gáleysis og eftir atvikum öllum þykir rétt að skerða rétt hennar til bóta úr slysátryggingunni um 2/3 hlutum. Að sama skapi telst hún eiga rétt á bótum úr vátryggingunni að 1/3 hluta.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum að 1/3 hluta úr slysátryggingu ökumanns hjá V.

Reykjavík, 12. mars 2019.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.